

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 02.03.2015 р. N 2724/0/14-15/10

Міністерство соціальної політики розглянуло лист СПО об'єднань профспілок щодо внесення змін до чинного законодавства України стосовно індексації мінімальної заробітної плати, суми допомоги при народженні дитини, яка виплачується рівними частинами протягом 36 місяців, проведення індексації у межах двократного розміру прожиткового мінімуму та щорічного перегляду грошових доходів з урахуваннями сум індексації, і повідомляє.

Щодо індексації мінімальної заробітної плати

Відповідно до статті 3 Закону України "Про оплату праці" мінімальна заробітна плата - це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, а також погодинну норму праці (обсяг робіт).

Статтею 10 цього Закону визначено, що розмір мінімальної заробітної плати встановлюється Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України не рідше одного разу на рік у законі про Державний бюджет України з урахуванням пропозицій, вироблених шляхом переговорів, представників професійних спілок, роботодавців, які об'єдналися для ведення колективних переговорів і укладення генеральної угоди, та переглядається залежно від зміни розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Правові основи проведення індексації, а також об'єкти індексації визначено Законом України "Про індексацію грошових доходів населення" та Порядком проведення

індексації грошових доходів населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. N 1078 (із змінами) (далі - Порядок).

Так, пунктом 2 Порядку визначено, що індексації підлягає, зокрема, оплата праці найманих працівників підприємств, установ, організацій у грошовому вимірі, яка включає оплату праці за виконану роботу згідно з тарифними ставками (окладами) і відрядними розцінками, доплати, надбавки, премії, гарантійні та компенсаційні виплати, передбачені законодавством, та мають постійний характер.

Відповідно до пункту 5 Порядку у разі підвищення розмірів мінімальної заробітної плати, а також у разі зростання грошових доходів населення без перегляду їх мінімальних розмірів, місяць підвищення вважається базовим при обчисленні індексу споживчих цін для проведення індексації. Для нарахування подальшої індексації індекс розраховується наростаючим підсумком з наступного за базовим місяця.

Враховуючи зазначене, якщо розмір мінімальної заробітної плати переглядався у грудні 2013 року, то у січні 2015 року індекс для проведення індексації заробітної плати працівників, які отримують її на рівні мінімальної, становить 21,2 %, сума індексації складає 258,22 грн. ($1218 \times 21,2 : 100$).

Якщо працівник отримує заробітну плату на рівні мінімальної, то її розмір індексується у повному розмірі.

Отже, мінімальна заробітна плата підлягає індексації і окремого визначення її як об'єкт індексації не потребує.

Щодо включення до об'єктів індексації суми допомоги при народженні дитини, яка виплачується протягом 36 місяців

Відповідно до Закону України від 27.03.2014 р. N 1166-VII "Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні" з 1 липня 2014 року об'єднано допомогу при народженні дитини та по догляду за дитиною до

досягнення нею трирічного віку та встановлено фіксований розмір допомоги при народженні дитини у сумі 41280 грн. незалежно від кількості народжених дітей в сім'ї.

Виплата здійснюється одноразово у розмірі 10320 грн., а щомісячна виплата допомоги проводиться протягом 36 місяців по 860 гривень.

Відносити допомогу при народженні дитини до об'єктів індексації немає підстав, оскільки ця допомога за своєю суттю носить цільовий характер.

Підтримка купівельної спроможності соціальних виплат, які мають цільовий характер, здійснюється шляхом підвищення їх розміру.

Щодо підвищення межі грошових доходів населення, що підлягають індексації, до двократного розміру прожиткового мінімуму

Відповідно до Закону України "Про індексацію грошових доходів населення" індексація доходів - це механізм підвищення доходів населення, що дає можливість частково або повністю відшкодувати подорожчання споживчих товарів і послуг.

Згідно з цим Законом індексації підлягають доходи в межах прожиткового мінімуму для відповідних соціальних і демографічних груп населення. Ця норма забезпечує повну індексацію доходів населення, розмір яких є нижчим ніж прожитковий мінімум або дорівнює його розміру, та часткову індексацію доходів громадян, розмір яких перевищує прожитковий мінімум. Збільшення межі доходів, які підлягають індексації, потребуватиме вишукування додаткових витрат на проведення індексації.

Крім того, зазначена пропозиція неодноразово розглядалась заінтересованими центральними органами виконавчої влади, проте не була підтримана.

Щодо щорічного перегляду грошових доходів з урахуванням сум індексації

Розміри мінімальної заробітної плати та переважної більшості соціальних виплат визначаються на основі прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення.

Щорічно законом про Державний бюджет України на відповідний рік встановлюється прожитковий мінімум для основних соціальних і демографічних груп, розміри якого визначаються з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін.

Виплати, розміри яких пов'язані з величиною прожиткового мінімуму, підвищуються одночасно із збільшенням останнього. Решта виплат, розміри яких не залежать від зміни прожиткового мінімуму, підлягають індексації в установленому порядку.

Отже, на початок календарного року розміри оплати праці, пенсій, допомоги та інших виплат враховують суми індексації за минулий період.

Крім того, зазначаємо, що, оскільки розміри оплати праці, пенсій, допомоги та інших соціальних виплат встановлюються окремими законодавчими та нормативно-правовими актами, пропозиції щодо визначення механізмів їх підвищення можуть бути розглянуті в рамках внесення змін до відповідних актів законодавства України.

Водночас перегляд на початок календарного року зазначених видів доходів не може бути нормою Закону України "Про індексацію грошових доходів населення".

Перший заступник Міністра

В. Шевченко